

4.9 Kultur (VO nr 55)

4.9.1 Innledning

Kulturenheten tilrettelegger for ulike typer kulturaktivitet hvor mange gis mulighet til å delta og oppleve et mangfold av kulturinntrykk. Enhetens tjenesteproduksjon omfatter aktivitetstilbud for barn og unge, aktivisering av eldre, psykisk syke og funksjonshemmede, forvaltning av friluftsområder, idrett, friluftsliv og folkehelse, kulturminnevern og kunstformidling, tilrettelegging for allmennkulturaktivitet, drift av Prøysenhuset og administrasjon. Barn og unges oppvekstkår er prioritert i Ringsaker kommune og vil bli løftet ytterligere i 2015.

Hovedmål:

Kultur skal legge til rette for et kulturelt mangfold gjennom aktiviteter som fremmer god livskvalitet og god helse for alle, og på denne måten bidra til å gi Ringsaker oppmerksomhet og attraktivitet som stimulerer til videre vekst og utvikling.

4.9.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.9.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2013	Budsjett 2014	Forslag 2015	Forslag 2016	Forslag 2017	Forslag 2018
Årsverk samlet	24,19	28,39	29,39	29,39	29,39	29,39

I budsjettforslag 2015 er det innarbeidet utvidelse av tilsynsvakt i Brøttumshallen på 0,4 årsverk som følge av mer utleie av hallen på kveldstid og i helger enn forutsatt i budsjett 2014. Det opprettes 0,6 årsverk merkantil ressurs på Prøysenhuset for å kunne håndtere vesentlig økning i administrative oppgaver som følge av kraftig økt publikumstilstrømming, arrangementer og annen aktivitet.

Tabell 4.9.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Forslag 2015	Forslag 2016	Forslag 2017	Forslag 2018
Driftsutgifter	56 117	44 423	37 730	37 831	37 765	37 765
Driftsinntekter	29 112	13 577	6 304	6 304	6 304	6 304
Netto driftsutgifter	27 005	30 846	31 426	31 527	31 461	31 461
Investeringsutgifter	88	7 600	12 900	12 500	1 000	0
Investeringsinntekt	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	88	7 600	12 900	12 500	1 000	0

4.9.3 Behovsvurderinger

Satsingen på kultur i Ringsaker de seneste årene har gitt økt oppmerksomhet lokalt, regionalt og nasjonalt. Ytterligere satsing forventes å bidra til å videreføre et positivt omdømme og vekst i kommunen. Det er behov for å skape større handlingsrom for lag og foreninger innen kultur og idrett ved gradvis å bygge opp tilgjengelig kompetanse, ressurser og teknisk utstyr. Videre er det nødvendig å videreutvikle ungdomstilbudet i kommunen i tråd med ungdommens egne ønsker. Ringsaker vil på denne måten kunne fremstå som en mer attraktiv bostedskommune.

Prøysenhuset

Kulturenheten har gjennom jubileumsåret Prøysen 2014 løftet oppmerksomheten på Alf Prøysen og Prøysenhuset til et nasjonalt nivå. Dette arbeidet videreføres i 2015 ved gradvis å utvide og utvikle nye opplevelser. Allerede i åpningsåret har det nye Prøysenhuset skapt attraktivitet hos kulturlivet og i næringslivet. Huset viser seg å være like egnet til ulike kulturarrangement som møteplass og konferanser for næringslivet etc. Tilbakemeldingene fra besøkende er gjennomgående positive.

Arbeidet med den permanente utstillingen i Prøysenhuset ferdigstilles i 2015. Stortinget bevilget over statsbudsjettet for 2014 til sammen 15 mill. kroner i tilskudd til utvikling av en ny utstilling. Den offisielle åpningen av utstillingen er datofestet til 23.7.2015 som start på Prøysenfestivalen 2015.

Det er nødvendig å etablere et driftslager ved det nye Prøysenhuset for tørrvarer, kjølevarer, frysevarer diverse teknisk utstyr og en søppelhåndteringsløsning. Arbeidet med dette vil foregå i 2015.

Bemanningen ved det nye Prøysenhuset er om lag den sammen som på det gamle Prøysenhuset. Det er foretatt en utvidelse av vaktmester- og renholdsressursene, samt at det er gjort endringer av bemanningsplanen ved at enkelte stillinger er sammenslått. Vesentlig økning i besøkstall, arrangementer og annen aktivitet innebærer også en økning i administrative oppgaver. For å kunne ivareta booking, nettbutikk, økonomi- og lønnsoppgaver, samt diverse forefallende arbeid, er det nødvendig å opprette en 60 % stilling som merkantil medarbeider. Stillingen finansieres ved økte besøks- og arrangementsinntekter.

Allmennkultur

Det er viktig at de kommunale kulturbyggene vedlikeholdes og rustes opp. I 2015 fullføres renoveringen av Moelv kulturhus. Videre er det av betydning at midler til innkjøp av teknisk utstyr prioriteres slik at kulturhusene på Nes, i Moelv og Teatersalen i Brumunddal fremstår som attraktive kulturarenaer for kulturlivet og som konferansearenaer for næringslivet og andre.

Enheten har ansvaret for å fordele midlene fra den kulturelle skolesekken (DKS). Midlene skal brukes til formidling av kunst og kulturuttrykk tilrettelagt for barn og unge. Kommunen vil videreføre satsingen på DKS gjennom et tett samarbeid mellom skole, bibliotek og kultur, slik at alle barn og ungdommer får et godt og profesjonelt kulturtilbud.

Tilsvarende fordeler enheten midler fra Den kulturelle spaserstokken (DKSS) til formidling av kunst og kultur til eldre, med særlig vekt på eldre som ikke selv har muligheten til å oppsøke kulturarrangementer.

Torgprogrammet for Brumunddal videreutvikles med et sterkere og bredere engasjement av lokale lag og foreninger. Det legges også opp til sentrumsaktiviteter i Moelv gjennom deler av året for å skape liv i sentrum, trekke til seg handlende og andre, og ved det stimulere til økt varehandel.

Nes og Helgøya videreutvikles som reiselivsdestinasjoner med særlig fokus på utvikling av Tingnes. Området mellom kulturhuset og Mjøsa opparbeides ytterligere med parkmessig preg og vil kunne være møteplass for lokalbefolkning og tilreisende. Området kan utnyttes til ulike kulturformål, blant annet utendørs konserter.

Det er behov for å øke kommunale tilskudd for lag og foreninger, og de ordinære støtteordningene til organisasjonenes prosjekter. Gjeldende ramme gir i liten grad rom for en slik økning.

RingsakerOperaen er en sentral aktør i arbeidet med å øke kommunens attraktivitet og bygge et positivt omdømme rundt Ringsaker. Kommunens bidrag til RingsakerOperaens drift fastsettes som følge av vedtatt bevilgning over statsbudsjettet. Kommunen og fylkeskommunen er forpliktet til å dekke 30 % av det offentlige tilskuddet i form av et regionalt tilskudd, fordelt med 50 % på hver. I forslaget til statsbudsjett for 2015 økes statstilskuddet, noe som innebærer at Ringsaker også må øke sin støtte med kr 28.000.

Barn og ungdom

Budsjett for 2015 legger opp til en offensiv satsing på barn og ungdom i Ringsaker kommune. Denne målgruppa har i mange år vært prioritert i alle deler av kulturbudsjettet ved tildeling av tilskudd. Likevel har det kommunale tilbudet til barn og ungdom i liten grad vært videreutviklet de senere

årene. Kommunen drifter de tre fritidsklubbene på Stavsjø, i Moelv og i Brumunddal. Som en del av tilbudet ved fritidsklubben i Brumunddal ligger også trialtilbudet som retter seg mot motorinteressert ungdom.

Etter innspill fra ungdom på Ungdomshøringen i september 2014 ser en behov for å tilpasse strategien. Dette innebærer sterkere grad av medvirkning fra ungdommene selv, segmentering av tilbud mot ulike aldersgrupper, samt etablering av nye tilbud og videreutvikling av eksisterende tilbud. Det er i denne strategien viktig at fritidsklubbene, med sine ansatte, i sterkere grad skal spille en aktiv rolle og være et virkemiddel for å nå kommunens mål om gode og trygge oppvekst vilkår i samarbeid med øvrige kommunale enheter. Det legges opp til en trinnvis satsing på utvikling av tilbudene for barn og ungdom.

I Moelv gis det et stort løft i satsingen på barn og unge gjennom bygging av ny skole, en omfattende rehabilitering av idrettshallen inkludert utvidelse av garderobekapasiteten, bygging av nytt svømmebasseng og oppgraderingen av kulturhuset. Dette området vil gi et løft til Moelvsamfunnet og vil kunne gi Moelv vesentlige konkurransefortrinn med tanke på trygge og attraktive oppvekstvilkår for barn og unge. Det blir viktig fremover å se ungdomsklubbtilbudet og kulturskoletilbudet i sammenheng med den øvrige oppgraderingen i Moelv.

I Brumunddal legges det til rette for at man i 2015 skal erstatte dagens fritidsklubb med en ungdomskafé. Lokaliseringen av en ungdomskafé er av ungdommen ønsket nærmere sentrum enn fritidsklubben. Under ungdomshøringen var det sterke stemmer for å etablere et skateanlegg sentralt i Brumunddal. Dette planlegges nå på regulert område i aksene mellom sentrum, busstasjonen og jernbanestasjonen. Nærheten til busstasjon og jernbane er avgjørende for også å legge til rette for bruk av skateanlegget for andre enn ungdom fra Brumunddal. For å unngå uønsket adferd, som en har erfart ved tilsvarende anlegg ellers i landet, er det nødvendig å lokalisere ungdomskaféen i umiddelbar nærhet av skateanlegget. På denne måten kan kaféens ansatte følge ungdommenes bruk av anlegget og gi dette som et tilbud under kaféens drift. Øvrig infrastruktur som varmestue, lager og toaletter vil da også kunne løses i ungdomskaféen. Det planlegges stor grad av medvirkning fra ungdommen i driften av kaféen. Øvrig innhold i ungdomskaféen kan være temakvelder og ulike aktiviteter hvor kaféen er oppmøtested for deltagelse i prosjekter i samarbeid med andre kommunale enheter og lag og foreninger. Det er innarbeidet 3,5 mill. kroner til etablering av tiltaket i 2015.

Som en del av ungdomssatsingen er det i budsjett 2015 ført opp til sammen 1,5 mill. kroner til reetablering av trialtilbudet. Ønsket lokalisering er sammen med Mjøsa Speedwayklubb i Bygrustaket i Brumunddal. Ved å samlokalisere kommunens aktivitet med Mjøsa Speedwayklubb vil klubben kunne dra nytte av de kommunale investeringene som gjøres. Dette kan bidra til økt rekruttering til deres motorsport. En vil komme tilbake til dette i egen sak når de ulike sider ved saken er avklart.

Det jobbes målrettet mot Ungdommens kulturmønstring for å skape et sterkere engasjement og større deltagelse innen sang, musikk og kunst.

“Åpen Hall” videreføres og suppleres etter samme lest med et helt nytt tilbud for eldre ungdom, “Åpent Bibliotek”. “Åpen Hall” er et lavterskeltilbud til ungdom som ikke er med på organisert fysisk aktivitet, mens “Åpent Bibliotek” innebærer at biblioteket i Brumunddal vil ha ulike temaer for ungdom fra måned til måned. Disse tilbudene søkes supplert ytterligere med et nytt og gratis tilbud til ungdom i samarbeid med Brumunddal Alpint, “Åpen Bakke”.

I 2015 videreutvikles satsingen på friluftslivsaktiviteter for barn og ungdom i Friluftslivets år 2015 i samarbeid med allmenningene og Den Norske Turistforening. Det er også planlagt ulike aktiviteter i samarbeid mellom kultur, skole og hjem.

Tilrettelagte kulturtilbud funksjonshemmede og psykisk helsearbeid

Arbeidet med å tilrettelegge for at personer med definerte behov skal kunne delta i ulike kultur- og fritidstilbud videreføres. Tilbudet ivaretas av egne ansatte gjennom aktivitetsgrupper og frivillige i regi av lag/foreninger. Antall registrerte brukere øker noe, og det jobbes med å tilrettelegge tilbud som kan gis til flere innenfor de rammene en har til disposisjon. Det jobbes aktivt for å integrere brukere i ordinære lag og foreninger gjennom tilbudet "Aktiv fritid". Samarbeidet med andre enheter i kommunen øker i omfang, både prosjekter som er godt innarbeidet og nye prosjekter som involverer de som trenger et tilrettelagt kulturtilbud.

Idrett, friluftsliv og folkehelse

Medlemskapet i idrettslagene i Ringsaker er stabile, nærmere 1/3 av befolkningen i Ringsaker er medlem i et idrettslag og representerer den frivillige idretten med ca. 10.000 medlemmer, fordelt på 43 idrettslag. Nåværende 4-årig kommunedelplan for "Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2012-2015", legger vekt på tilrettelegging og utbygging av anlegg for å fremme helse og livskvalitet, sett i et folkehelseperspektiv. Antall spillemiddelsøknader har økt de siste to årene, og det kan se ut som om økningen fortsetter.

Prioritert utbyggingsprogram for idretts- og friluftslivsanlegg rulleres årlig. Det vil fortsatt være ventetid på utbetaling av kommunale tilskudd til spillemiddelstøttede rehabiliterings- og nyanlegg. Det er et økende behov for årlig høyere tilskuddsrammer til idrettslagene i Ringsaker, som eier anleggene sine selv, spesielt innenfor drift- og vedlikehold av anlegg.

Innenfor forebyggende helsearbeid og tilbud om fysisk aktivitet for befolkningen i Ringsaker, nevnes spesielt "10 Topper i Ringsaker" og "Bystafett", som begge videreføres i 2015. Økt utleietterspørsel av idretts- og kulturbygg har ført til tilsvarende økning av ressursene innenfor tilsynsvaktmestre i byggene. Utleievolumet i den nye Brøttumshallen forutsetter ekstra tilsynsvaktressurs på 0,4 årsverk for fortsatt å kunne leie ut kommunale idrettsbygg med en kommunal forvaltningsressurs tilstede i lokalet.

Enkelte bade- og friluftsområder langs Mjøsa og småvann i Ringsaker, gis stimuleringsmidler over kulturbudsjettet til aktivitet ved lokalt engasjement. Her nevnes spesielt Tingnes og Skurven.

Velforeninger i fjellområdet gis etter søknad midler til aktivitetsfremmende tiltak som løypekjøring, stimerking o.a. Nytt friluftskart for Ringsaker kommune ble utgitt i 2014. Kartet dekker både sommer- og vinterfriluftslivet, og er et godt egnet turplanleggingskart. Det nye friluftskartet vil fremover bli benyttet i planleggingen av "10 Topper i Ringsaker".

4.9.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål	Akseptabelt
Brukere			
Tjenester tilpasset brukernes behov			
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Dialog med brukerne			
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeidere			
Engasjement og kompetanse			
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Læring og fornyelse			
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeiderskap (spm: 2,4,18,32)	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Organisasjon			
Arbeidsmiljø			
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	7,0 %	9,0 %
Ledelse			
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0	4,0
Økonomi			
Økonomistyring			
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. Budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. Budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +

4.9.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Opprettelse 0,4 årsverk tilsynsvakt Brøttumhallen

For å dekke det økte utleievolumet i den nye Brøttumshallen styrkes budsjetttrammen med kr 190.000 til en ekstra tilsynsvaktressurs på 0,4 årsverk.

Reduksjon diverse driftsutgifter

Kulturenhetens generelle kutt på kr 123.000 er fordelt likt på de fem avdelingene i enheten uavhengig av størrelse og er tatt ved å redusere administrasjonsutgifter og ulike tilskuddsposter.

Styrking barne- og ungdomstilbudet

Rammen til kultur styrkes med kr 250.000 for å kunne gi barn og unge et bedre fritidstilbud.

Opprettelse 0,6 årsverk merkantil stilling Prøysenhuset

Det opprettes en 0,6 årsverk merkantil ressurs for å dekke økningen i administrative oppgaver som følge av økt aktivitetsnivå.

Økning billettinntekter Prøysenhuset

Opprettelsen av 0,6 årsverk merkantil stilling finansieres over egen ramme med økte billettinntekter.

4.9.6 Investeringstiltak

Kulturhuset i Moelv (prosjekt 61126)

Kommunestyret godkjente i k.sak 33/2014 forprosjekt og kostnadsoverslag for ombygging/renovering av Moelv kulturhus på 12,3 mill. kroner. I samsvar med vedtatt finansieringsplan er det ført opp 5,9 mill. kroner i 2015, hvorav 1,5 mill. kroner finansieres med spillemiddelstilskudd. Det er tidligere bevilget 6,4 mill. kroner til prosjektet.

Prosjektet har vært ute på anbud som totalentreprise og en mottok kun ett tilbud som lå langt over vedtatt kostnadsoverslag. Det jobbes nå med alternative løsninger for å få prosjektet gjennomført, og det gjennomføres det som er av nødvendig oppgraderinger. Dette innebærer at huset vil få nytt tak, nye ventilasjonsanlegg, bli tilkoblet fjernvarme med ny varmesentral, alle flater vil oppgraderes og elanlegget med belysning skiftes ut. I salen vil det legges nytt gulv og installeres nye stoler. Nytt kinoutstyr vil også installeres.

Utendørs kulturarenaer (prosjekt 61128)

Det er behov for å utvikle utendørs kulturarenaer i Ringsaker kommune. Det er ført opp 1,5 mill. kroner pr. år i perioden 2015-2016 samt 1 mill. kroner i 2017. Det er to prosjekter som søkes løst i 2015. Dette gjelder uteområdet i aksene Mjøsa og Tingnes kulturhus som første prioritet og et driftslager ved Prøysenhuset som andre prioritet.

Tilbygg garderobesett, rehabilitering Moelvhallen (prosjekt 61133)

Ved byggingen av ny Moelv skole er det behov for et ekstra garderobesett ved Moelvhallen. I tillegg må hallen rehabiliteres for å møte det økte bruksvolumet skolebruken vil medføre. Det er ført opp 8,5 mill. kroner til dette i 2016.

Utendørs skateanlegg Brumunddal (prosjekt 54413)

Det er ført opp kr 500.000 i 2015 til utendørs skateanlegg i Brumunddal. Dette søkes ferdigstilt i løpet av 2015.

Ungdomskafè i Brumunddal (prosjekt 61136)

Det er ført opp 3,5 mill. kroner i 2015 til etablering av et nytt ungdomstilbud i Brumunddal; ungdomskafè. Det etableres en ungdomskafè i tilknytning til det nye skateanlegget som er under utvikling.

Tilbakeføring av Brumunddal kino til øvingslokaler for lag og foreninger (prosjekt 61137)

Det er ført opp 2,5 mill. kroner i 2016 til tilbakeføring av øvingslokaler for lag og foreninger i den gamle kinoen i Brumunddal. Dette er lokalene som fritidsklubben vil flytte ut av i 2015.

Reetablering av trialtilbudet (prosjekt 61138)

Det er ført opp 1,5 mill. kroner i 2015 til reetablering av trialtilbudet i regi av Fritidsklubben i Brumunddal. Det arbeides med en løsning i samarbeid med Mjøsa speedwayklubb i Bygrustaket i Brumunddal.